

Fældede to træer og fik 30.000 kr. i bøde

NABOTVIST. Vildbjerg-borger fældede to kommunale træer, men forstår ikke bøden når bevoksningen alligevel skulle tyndes

Tekst og foto: Max Steinar

For syv år siden købte Gitte Hillebrandt sit hus på Rypevej 32 i Vildbjerg i Herning Kommune. Dengang kunne hun se gennem træerne i det grønne bælte langs sit hus og over til en nærliggende sø. Den udsigt er for længst væk. Men samtidigt har træernes vækst givet mere og mere skygge ind i villahaven.

Gitte Hillebrandt oplyser at hun sendte en mail til kommunen og gjorde opmærksom på problemet. Herning Kommune kan ikke finde den mail, og Gitte Hillebrandt har ikke gemt en kopi af den.

Hun ryddede hvad hun kunne med ørnenæb og håndsav, men uden at fælde træer. Til slut tabte hun tålmodigheden og fik en bekendt til at fælde de to mest generende bøgetræer med grene ind over hendes hustag og terrasse.

„Hele den side af huset og min terrasse hvor jeg håbede

på at kunne slappe af og få bare lidt sol når jeg kom hjem fra arbejde, var helt overskygget. Derfor gjorde jeg det da kommunen ikke reagerede på min mail, og jeg troede aldrig at de ville komme til at gøre noget ved det selv,“ fortæller Gitte Hillebrandt. „Jeg har hørt at nogle mistænker mig for at have gjort det for at få udsigt til søen. Det er ikke tilfældet. Jeg kan stadig ikke se søen. De to træer stod ikke i linje mod søen. Det var lyset jeg gerne ville have igen.“

Fældningen skete i marts 2014. I maj ringede en person fra Teknik og Miljøforvaltningen under Herning Kommune for at spørge om hun var bagmand til fældningen?

„Det bekræftede jeg med det samme og forklarede hvorfor. Jeg fornemmede en klar forståelse for hvorfor jeg havde gjort det og fik det råd at sætte markeringsbånd på de træer jeg syntes skulle tyndes væk,“ siger Hillebrandt.

Her stod et af de to bøgetræer. Det har givet Gitte Hillebrandt lys til terrassen i baggrunden, men også økonomisk hovedpine. Hun siger også at når skovbunden ikke er helt tæt, er det fordi hun har været aktiv med håndsav og ørnenæb for at fjerne selvfor yngelse og brombær.

Det kommunale læbælte ligger lige vest for Gitte Hillebrandts hus. Hun købte det for syv år siden og siger at kommunen i den periode intet har foretaget sig med det opvoksende bælte af træer. Det er blevet ret tæt. Der er ifølge Hillebrandt fra 2,8 til 7,9 meter mellem træerne.

I uge 32 var hun til møde med forvaltningen, sammen med to andre naboer fra området som også var stærkt utilfredse med den tiltagende skygge fra bæltet af træer.

Bøde på 60.600 halveret
Trods den begyndende dialog med forvaltningen modtog Gitte Hillebrandt en dag et brev med et erstatningskrav på 30.300 kr. for fældningen af de to træer. Ifølge brevet var kravet opgjort efter normen 'Værdisætning af træer' som grønne organisationer og Skov & Landskab på Københavns Universitet udgav i 2003. Herning Kommune ville dog give en rabat på ét træ. Derfor lyder bøden på 30.300 kr. for det ene bøgetræ.

„Jeg fik et chok. Som enlig mor er det rigtigt mange penge. Jeg har ikke på noget tidspunkt benægtet at det er mig

der har fået det gjort og vil da ønske at kunne gøre det om. Eller at jeg havde gjort det at jeg havde ringet til forvaltningen for at høre om de havde fået den mail og spurgt om lov til fældningen. Og jeg forstår også godt at jeg skal modtage en bøde. Men i den størrelsesorden! At skulle betale så mange penge ud af et presset budget og for et træ som alle med indsigt i det giver mig ret i burde væk, det synes jeg ikke er rimeligt," lyder det fra Gitte Hillebrandt.

Statuere et eksempel

Herning Kommune står fast på deres krav, oplyser formanden for Teknik og Miljøudvalget, Finn Stengel Petersen (S): „Det er ikke første gang at vi oplever at borgere tager sagen i deres egen hånd. Vi har desværre flere dårlige eksempler på det, har forvaltningen oplyst. Jeg kan lige umiddelbart huske et 80 år gammelt træ som blev fældet ulovligt i Rådhusgården lige ved siden af Rådhuset. Da folk mødte på arbejde en mandag morgen, var træet fældet.“

„Vi har haft en politisk diskussion om hvorvidt vi ville blive ved med at acceptere den type adfærd, og den diskussion endte altså med at vi ikke længere vil tolerere det. Derfor har vi besluttet at stramme praksis. Værdiansættelsen på træerne i Vildbjerg har vi lavet ud fra den udregningsmodel fra Københavns Universitet, så det er ikke bare et beløb vi har grebet ud af den blå luft. Oven i købet har vi givet 50 procents rabat. Havde den borger da for pokker bare ringet til forvaltningen med sit problem! Det er min opfattelse at forvaltningen er imødekommende overfor henvendelser, og det skal de da også være," siger Stengel Petersen.

Der foreligger en overordnet tyndingsplan for de kommunale beplantninger, men en detaljeret tyndingsplan for det aktuelle læbælte laves først når underskoven ind mod bebyggelsen er ryddet. En tynding er også påkrævet set med Grønt Miljø udsendes øjne. Grenene på den række træer som er tættest på villahaverne, rager i al fald to-tre meter ind over de private arealer. □

Naboretten om træer

Der er løbende sager hvor grundejere fælder eller beskærer træer på nabogunden for at få mere sol eller udsigt. Ofte går det ud over træer i kommunale grønne områder. Grundejeren kender muligvis ikke reglerne - eller håber måske at det er lettere at få tilgivelse end tilladelse.

Reglerne er heller ikke åbenlyse. Retsgrundlaget er 'naboretten', men det er ingen lov. Noget står i hegnsloven - der dog kun forholder sig til bevoksninger med en hegnsfunktion. Andet står i vej- og markfredloven - der mest forholder sig til menneskers og dyrs adgang på anden mands grund. Derfor må man også ty til de 'almindelige naboretlige regler' der sammenkoger domstolenes retspraksis. En kort intro:

1) Hegnsloven tillader at man skærer i en nabos bevoksning hvis den ødelægger et fælles hegn eller hvis grene hindrer almindelig brug af arealet. I så fald må man skære grenene af i skellinjen uden at spørge naboen først. Bliver naboer uenige om et fælleshegn, må de gå til hegnssynet.

2) Bevoksning der ikke er fælleshegn og som rager ind over skellet, herunder farlige grene og rødder, må man jf. mark- og vejfredloven uden videre fjerne i skellinjen hvis det hindrer færdsel på arealet.

3) En bevoksning der er farlig og truer nabogunden, må naboen derimod ikke fjerne. Hegnssynet kan dog forlange at ejeren fjerner de farlige grene jævnfør hegnslovens § 19. Sandsynligvis gælder det også hele farlige træer.

4) For bevoksning der hverken er omfattet af hegnsloven eller mark- og vejfredloven må man finde en aftale med naboen eller gå til domstolene. Det gælder bevoksning der ikke er fælleshegn og som ikke generer almindelig færdsel, men som kan genere med skygge og løvfald, tage udsigt eller være en sikkerhedsrisiko. Domstolene afgør spørgsmålet ud fra om der er tale om en 'væsentlig ulempe'. Man må ikke selv gå ind og fælde uden videre. Hvis man alligevel gør det, vil domstolen bedømme indgrebet ud fra om det har været 'berettiget' og ejeren har været orienteret eller ej.

5) For fælleshegn (hegn i ejendomsskel) i boligbebyggelse siger hegnsloven ikke noget præcist om højden. Hegnssynet tager konkret stilling i de enkelte sager, men udgangspunkter er normalt 1,8 meter for fælleshegn. For egne hegn (på egen grund højst 1,75 m fra skel) er det normalt at sætte højden til fælleshegn med et tillæg svarende til afstanden fra hegnet til skellinjen. *sh & Kim Tang*

Nabogrundens træer skygger. Foto: Max Steinar.

Plænegræsfrø med stærke rødder

- til alle formål
- til den professionelle bruger

Top kvalitet
Professionel rådgivning og service
Hurtig levering - prøv os her:

Holstebro: 97 42 05 33
Slagelse: 58 57 14 70
Produktchef plæne: 40 45 97 04
ole.sams.falkenberg@dsv-froe.dk

Innovation
og vækst

www.dsv-froe.dk

træ **FÆLDNING**
træ **BESKÆRING**
træ **PLANTNING**
rod **FRÆSNING**

Sengeløsevej 9
2630 Taastrup
Tlf. 43 71 02 18
Fax 43 52 01 09

www.henrikravns.dk

**Henrik Ravn
Træpleje ApS**
„ham med træerne“

Grundlagt 1964

Borgerne skal ikke tage sagen i egen hånd

DEBAT

Parkforvalterens kommentar til 'Fældede to træer og fik 30.000 kr. i bøde'

Af Anne Kirstine Kjær

En borger i Vildbjerg fik en bekendt til at fælde to bøgetræer i en kommunal randplantning der ligger mellem den private grund og et naturområde med en sti mod vest. Kommunen reagerede med et erstatningskrav som man kan læse i artiklen før denne.

Sagen er resultatet af en ændret praksis som Teknik og Miljø i Herning Kommune vedtog i januar 2013. Ændringen består i at bruge modellen 'Værdisætning af træer' til beregning af erstatningskrav. Siden ændringen har vi haft tre sager hvor den ene erstatning er betalt og den anden er undervejs. Der er altså ikke tale om at statuere et eksempel. Lignende tiltag ser man i andre kommuner.

Vi kan nemlig ikke have at borgere selv fælder kommunens træer efter forgodtbefindende. Heller ikke selv om træerne er en del af en beplantning der skal udtyndes. Under en udtynding kunne det jo være nogle helt andre træer der skulle væk end dem borgerne har fældet.

Det er oplagt at oplysning spiller en stor rolle når man vil undgå den slags sager, især når kommunen ændrer praksis. Det var derfor annonceret i lokalpressen, på kommunens hjemmeside og i brev til entreprenører, ledningsejere m.fl.

Burde have spurgt igen

Klageren, Gitte Hillebrandt, siger i artiklen at hun sendte en mail for 3-5 år siden om træerne. Jeg har ledt i arkiverne fra 2007 og frem, men har ikke kunnet finde noget på skrift.

Hvis der er sendt en mail burde kommunen selvfølgelig have reageret. Men når der er

gået 3-5 år, må man gå ud fra, at mailen ikke er nået frem i de rette hænder og forsøge igen. Man må aldrig selv fælde uden aftale med ejeren. Mon klageren havde handlet på samme måde hvis træerne stod i naboens have? Mon ikke hun havde forsøgt at kontakte naboen igen, før hun satte sin bekendte i gang med motorsaven?

Ifølge Steinars artikel siger klageren alligevel at hun „for nemmede en klar forståelse“ for at have fældet træerne. Det var mig hun talte med, og jeg må præcisere at forvaltningen ikke har 'forståelse for' at borgere selv fælder på kommunens arealer.

Klageren oplyser videre, at hun „fik det råd at sætte markeringsbånd på de træer jeg syntes skulle tyndes væk.“ Det fik hun fordi hun ønskede yderligere tynding. Senere mødtes vi på stedet og uddybede vores syn på sagen.

Vi har en overordnet tyndingsplan for hvor vi tynder hvornår, og hvilken type beplantning og arkitektonisk udtryk vi vil have. Hvis borgere klager, tager vi ud og ser på hvordan vi kan imødekomme dem, men vi fælder ikke hele læbælter, og en udtynding er ikke en topkapning. Også efter en tynding kan der være skyggegener.

Den detaljerede tyndingsplan for dette sted bliver lavet når vi har ryddet underskoven ind mod bebyggelsen i hele stiforløbet. Det sker i løbet af efteråret og vinteren. Politikerne har fået at vide at hvis vi var blevet spurgt, ville vi sandsynligvis have imødekommet ønsket om at tynde ved at tage 30-50% af træerne, men

den detaljerede plan er altså ikke lavet endnu.

Efter anerkendt model

Klageren blev ifølge artiklen overrasket over at møde erstatningskravet, men hun var varslet om at det kunne komme når det var afklaret om der var politisk vilje til at fastholde den nye praksis. I artiklen nævnes 30.300 kr. som er gennemsnittet af min beregning og en uvildig konsultents beregning. Gitte Hillebrandt klagede og blev imødekommet på baggrund af at min beregning (25.000 kr.) blev offentliggjort, inden vi fik den uvildige vurdering. Hun er altså tilsendt et krav på 25.000 kr.

Begge beregninger er lavet efter 'Værdisætning af træer' som er både fagligt og juridisk anerkendt. Vi får dækket omkostningerne, også til driften, og giver samtidig borgerne en fair og ensartet behandling.

Klageren bemærker at det er et stort beløb at betale „for et træ som alle med indsigt i det giver mig ret i burde væk.“ Men hvem er 'alle med indsigt'? Herning Kommunes landskabsarkitekter og gartnere er ansat til at passe kommunens grønne områder og sikre almenvællets interesser bedst muligt med de midler vi har.

En større landskabsplan

Beplantningen danner overgang mellem byen og det åbne land og giver læ for vestenvinden. Den type randbeplantning er ofte skovpræget, og når den først er etableret, bruges der mindst muligt på driften. Hvis man gerne vil have sol i sin have, skal man ikke købe et hus der ligger tæt op ad en tæt beplantning eller

skov. Vi hører ofte fra folk der gør netop det og forventer at beplantningen kan fjernes.

Det kan man altså ikke regne med, for beplantningen er en del af en større landskabsplan om bl.a. at skabe læ og - med sit lave plejeniveau - at danne overgang til det åbne land. Beplantningen er også med til at sikre de rekreative interesser for dem der bruger naturområdet og stien. Det kan være mange flere end lige dem der bor op ad den. Samtidig er der mennesker som er glade for at have træer nær ved deres bolig. Det skal her bemærkes at træer og hus er cirka lige gamle, fra 1972.

Vi oplever tit at borgernes forventninger til plejeniveauet i kommunale grønne områder er langt højere end det vi leverer og samtidig hældes tonsvis af granitskærver ud i private forhave for netop at minimere driften. Om vi så ville det, er der ikke ressourcer til at drifte alle grønne områder som park. Desuden er der mange 'stille' brugere af de kommunale grønne områder som er glade for at der også er områder med naturkarakter. Deres interesser skal vi også tilgodese.

Jeg vil til slut bemærke at Max Steinars artikel i mine øjne anslår en noget ensidig tone. Det meste af artiklen er baseret på klagerens udsagn, mens kommunen først høres langt inde i artiklen. Desuden mener jeg at der mangler faglige input fra parkforvalteren. Det håber jeg hermed at have rædet bod på. □

SKRIBENT

Anne Kirstine Kjær er landskabsarkitekt ansat i Natur og Grønne Områder i Herning Kommune. Hun er fagligt ansvarlig for det pågældende grønne område i Vildbjerg.

Læbæltet med de fældede træer. Foto: Herning Kommune.